

(1). Μετρική γινόμενο :

Έστω (X, d) και (Y, σ) δύο μετρικοί χώροι.

$$\text{Ορίζουμε } X \times Y = \{(x, y) : x \in X, y \in Y\}$$

Λέμε ότι μια μετρική τ στο $X \times Y$ είναι μετρική γινόμενο (ως προς την d και σ) αν ισχύει το εξής :

$$(x_n, y_n) \xrightarrow{\tau} (x, y) \Leftrightarrow x_n \xrightarrow{d} x \text{ και } y_n \xrightarrow{\sigma} y.$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ :

(α). Ορίζουμε $\tau_1((x, y), (x', y')) = d(x, x') + d(y, y')$.

Η τ_1 είναι μετρική : (i) $\tau_1((x, y), (x', y')) \geq 0$ και ισότητα έχουμε αν και μόνο αν $d(x, x') = 0$ και $\sigma(y, y') = 0$

$$\Leftrightarrow x = x' \text{ και } y = y'$$

$$\Leftrightarrow (x, y) = (x', y').$$

(ii) απλή :

$$\begin{aligned} (\text{iii}) : \tau_1((x, y), (x', y')) &= d(x, x') + \sigma(y, y') \\ &\leq d(x, x'') + \sigma(y, y'') + d(x'', x') + \sigma(y'', y') \\ &= \tau_1((x, y), (x'', y'')) + \tau_1((x'', y''), (x', y')) \end{aligned}$$

Για την σύγκλιση :

$$(x_n, y_n) \xrightarrow{\tau_1} (x, y) \Leftrightarrow \tau_1((x_n, y_n), (x, y)) \rightarrow 0.$$

$$\Leftrightarrow 0 \leq d(x_n, x) + \sigma(y_n, y) \rightarrow 0.$$

$$\Leftrightarrow d(x_n, x) \rightarrow 0 \text{ και } \sigma(y_n, y) \rightarrow 0.$$

$$\Leftrightarrow x_n \xrightarrow{d} x \text{ και } y_n \xrightarrow{\sigma} y$$

(β). Ορίζουμε $\tau_2((x, y), (x', y')) = \sqrt{d(x, x')^2 + \sigma(y, y')^2}$

και για $1 < p < \infty$ $\tau_p((x, y), (x', y')) = \left(d(x, x')^p + \sigma(y, y')^p \right)^{1/p}$.

$$\tau_\infty((x, y), (x', y')) = \max \{ d(x, x'), \sigma(y, y') \}$$

Όλες αυτές είναι μετρίτες (αίστηση) γινόμενο (αίστηση) στο $X \times Y$.

(2). Ξίδαμε ότι υπάρχουν μετρίτοι χώροι στους οποίους δεν ισχύει ότι κάθε φραγμένη ακολουθία έχει συγκεντρώουσα υποακολουθία.

Παραδείγματα: (i) X = άπειρο σύνολο με την διακριτή μετρική δ .

(ii) $\mathbb{R}^\omega$.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Στον $(\mathbb{R}^m, \|\cdot\|_2)$ κάθε φραγμένη ακολουθία έχει συγκεντρώουσα υποακολουθία.

Απόδειξη: (για $m=3$, δηλ. στον $\mathbb{R}^3$).

Έστω (x_n) φραγμένη ακολουθία στον $(\mathbb{R}^3, \|\cdot\|_2)$,

$x_n = (a_n, b_n, \gamma_n)$. Τότε υπάρχει $M > 0$: $\forall n \in \mathbb{N}, \|x_n\|_2 \leq M$.

δηλ. $\forall n \in \mathbb{N} \quad \sqrt{a_n^2 + b_n^2 + \gamma_n^2} \leq M$.

Αρα:
$$\begin{cases} |a_n| \leq \sqrt{a_n^2 + b_n^2 + \gamma_n^2} \leq M \\ |b_n| \leq M \\ |\gamma_n| \leq M \end{cases}$$

Δηλαδή οι $(a_n), (b_n), (\gamma_n)$ είναι φραγμένες στον $\mathbb{R}$.

• Η (a_n) είναι φραγμένη στο $\mathbb{R}$.

Από το Θ. Bolzano - Weierstrass, υπάρχει υποακολουθία.

$a_{k_n} \rightarrow a \in \mathbb{R}$.

• Θεωρούμε την (b_{k_n}) . Η (b_{k_n}) είναι φραγμένη από M (όπως και η (b_n)) άρα από Θ. B-W έχει συγκεντρώουσα υποακολουθία. $b_{k_{k_n}} \rightarrow b \in \mathbb{R}$.

Αφού $a_{k_n} \rightarrow a$ και η $(a_{k_{k_n}})$ είναι υποακολουθία της (a_{k_n}) έχουμε: $a_{k_{k_n}} \rightarrow a$.

• Θεωρούμε την $(\gamma_{k_{k_n}})$. Είναι φραγμένη (από M) $\Rightarrow$

$$\exists \chi_{\epsilon\lambda\mu\eta} \rightarrow \gamma \in \mathbb{R}.$$

Από $a_{\epsilon\lambda\mu\eta} \rightarrow a \Rightarrow a_{\epsilon\lambda\mu\eta} \rightarrow a$ και από $b_{\epsilon\lambda\mu\eta} \rightarrow b \Rightarrow b_{\epsilon\lambda\mu\eta} \rightarrow b$.

$$\begin{aligned} \text{Έτσι: } \| (a_{\epsilon\lambda\mu\eta}, b_{\epsilon\lambda\mu\eta}, \chi_{\epsilon\lambda\mu\eta}) - (a, b, \gamma) \|_2 &= \\ &= \sqrt{(a_{\epsilon\lambda\mu\eta} - a)^2 + (b_{\epsilon\lambda\mu\eta} - b)^2 + (\chi_{\epsilon\lambda\mu\eta} - \gamma)^2} \rightarrow 0. \end{aligned}$$

$$\text{δηλ. } \chi_{\epsilon\lambda\mu\eta} = (a_{\epsilon\lambda\mu\eta}, b_{\epsilon\lambda\mu\eta}, \chi_{\epsilon\lambda\mu\eta}) \xrightarrow{\|\cdot\|_2} \chi = (a, b, \gamma).$$

(3). Ορισμός συνεχούς συνάρτησης.

Στο $\mathbb{R}$: Η $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ λέγεται συνεχής στο $x_0 \in A$ αν:

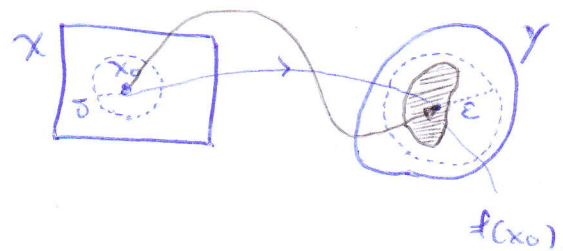
" $\forall \epsilon > 0, \exists \delta = \delta(\epsilon, x_0) > 0$ ώστε αν: $x \in A$ και $|x - x_0| < \delta$ τότε $|f(x) - f(x_0)| < \epsilon$ "

Ορισμός: Έστω $f: (X, d) \rightarrow (Y, \sigma)$. Η f λέγεται συνεχής στο x_0 αν για κάθε $\epsilon > 0$ υπάρχει $\delta = \delta(\epsilon, x_0) > 0$ ώστε:

" αν $x \in X$ και $d(x, x_0) < \delta$ τότε $\sigma(f(x), f(x_0)) < \epsilon$ "

Η f λέγεται συνεχής αν είναι συνεχής σε κάθε $x_0 \in X$.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ: (i) Κάθε $f: (X, d) \rightarrow (Y, \sigma)$ είναι συνεχής.

Έστω $x_0 \in X$. Θα δείξουμε ότι η f είναι συνεχής στο x_0 .

Έστω $\epsilon > 0$. Ζητάμε $\eta = \eta(\epsilon, x_0) > 0$ ώστε:

" αν $d(x, x_0) < \eta$ τότε $\sigma(f(x), f(x_0)) < \epsilon$ "

Παίρνουμε $\eta = \frac{1}{2}$. Τότε, αν $d(x, x_0) < \frac{1}{2} \Rightarrow x = x_0 \Rightarrow$

$$\Rightarrow f(x) = f(x_0) \Rightarrow \sigma(f(x), f(x_0)) = 0 < \epsilon.$$

(ii) Γιαθε $f: (\mathbb{N}, 1,1) \rightarrow (\gamma, \sigma)$ είναι συνεχής.

Έστω $m \in \mathbb{N}$ και έστω $\varepsilon > 0$. Παιρνουμε

$$\delta = \frac{1}{2}. \text{ Τότε, αν } n \in \mathbb{N} \text{ και } |n-m| < \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow n=m \Rightarrow f(n)=f(m) \Rightarrow \sigma(f(n), f(m))=0 < \varepsilon$$

ΠΑΡΑΣΗΡΗΣΗ: Αν $n, m \in \mathbb{N}$
και $|n-m| < \frac{1}{2}$ τότε
 $n=m$

(iii) Έστω $C_{00} = \{x = (x_n) : n (x_n) \text{ είναι τελικά μηδενική}\}$

$(x_n) = \text{τελικά μηδενικά αν } \exists N \in \mathbb{N} : \forall n \geq N \quad x_n = 0$

Στον C_{00} μπορού να ορίσω τις p-νόρμες.

$$\|x\|_{\infty} = \sup \{|x_n| : n \in \mathbb{N}\}, \quad \|x\|_2 = \sqrt{\sum |x_n|^2}$$

Η $I: (C_{00}, \|\cdot\|_{\infty}) \rightarrow (C_{00}, \|\cdot\|_2)$ με $I(x) = x$ δεν είναι συνεχής στο 0.

Ορίζουμε $x_n = (\underbrace{\frac{1}{\sqrt{n}}, \frac{1}{\sqrt{n}}, \dots, \frac{1}{\sqrt{n}}}_{n}, 0, 0, \dots) \in C_{00}$.

ΠΑΡΑΣΗΡΗΣΗ: $\|x_n\|_{\infty} \xrightarrow{n} 0$. Αν η I ήταν συνεχής, θα

είχαμε $I(x_n) = x_n \xrightarrow{\|\cdot\|_2} I(0) = 0$.
(αρχή της μεταφοράς ατομικότητας).

δηλ. $\|x_n - 0\|_2 \rightarrow 0 \Rightarrow \|x_n\|_2 \rightarrow 0$.

Άτοπο

$$\sqrt{\frac{1}{n} + \frac{1}{n} + \dots + \frac{1}{n} + 0 + 0 + \dots} = 1$$

Αρχή της μεταφοράς

Έστω $f: (X, d) \rightarrow (Y, \sigma)$ και έστω $x_0 \in X$.

Τα εξής είναι ισοδύναμα: (α). Η f είναι συνεχής στο x_0 .

(β). Για κάθε (x_n) στο X ,

με $x_n \xrightarrow{d} x_0$ ισχύει $f(x_n) \xrightarrow{\sigma} f(x_0)$.

(γ). Για κάθε (z_n) στο X , με $z_n \xrightarrow{d} x_0$ η $(f(z_n))$ συγκλίνει.

Απόδειξη: (α) $\Rightarrow$ (β). Έστω (x_n) στο X και έστω ότι

$$x_n \xrightarrow{d} x_0 \quad \text{Θα δείξουμε ότι } f(x_n) \xrightarrow{\sigma} f(x_0).$$

Θεωρούμε ε>0 και τυχαία $n_0 \in \mathbb{N}$: $\forall n \geq n_0 \quad \sigma(f(x_n), f(x_0)) < \varepsilon$.

Η f είναι συνεχής στο x_0 , ορα υπάρχει $\delta > 0$: αν $d(x, x_0) < \delta$ τότε $\sigma(f(x), f(x_0)) < \varepsilon$ (*).

Αφού $x_n \rightarrow x_0$, υπάρχει $n_0 \in \mathbb{N}$: $\forall n \geq n_0 \quad \overbrace{d(x_n, x_0) < \delta}^{d(x_n, x_0) < \delta, \text{ άρα από την (*)}}$, οπότε $\sigma(f(x_n), f(x_0)) < \varepsilon$.

(β) $\Rightarrow$ (α). Έστω ότι η f δεν είναι συνεχής στο x_0 .

Τότε υπάρχει ε>0: $\forall \delta > 0$, υπάρχει x_δ με $d(x_\delta, x_0) < \delta$

αλλά $\sigma(f(x_\delta), f(x_0)) \geq \varepsilon$. (ω), βρίσκουμε $x_n \xrightarrow{d} x_0$ με $d(x_n, x_0) < \frac{1}{n}$ και $\sigma(f(x_n), f(x_0)) \geq \varepsilon$.

Εφαρμόζοντας αυτό για $\delta = \frac{1}{n}$, $n = 1, 2, 3, \dots$

$$d(x_n, x_0) < \frac{1}{n} \rightarrow 0.$$

$\Downarrow$

$$x_n \rightarrow x_0 \quad \xRightarrow{\text{ΥΠΟΘΕΣΗ}} \quad f(x_n) \xrightarrow{\sigma} f(x_0) \Rightarrow \sigma(f(x_n), f(x_0)) \rightarrow 0.$$

Αυτό διότι $\sigma(f(x_n), f(x_0)) \geq \varepsilon$.

Η συνεπαγωγή (β) $\Rightarrow$ (γ) είναι προφανής.

Αν $f(x_n) \rightarrow f(x_0)$ τότε η $(f(x_n))$ συχθίζει.

(γ) $\Rightarrow$ (β). Έστω (x_n) στο X , με $x_n \xrightarrow{d} x_0$

Ορίζουμε: $z_n = (x_1, x_0, x_2, x_0, x_3, x_0, x_4, x_0, \dots)$,

$$\text{δηλ. } z_n = \begin{cases} x_k, & n = 2k-1 \\ x_0, & n = 2k \end{cases}$$

$$\begin{cases} \text{Τότε: } z_{2k-1} = x_k \rightarrow x_0 \\ z_{2k} = x_0 \rightarrow x_0 \end{cases} \Rightarrow z_n \rightarrow x_0.$$

Από την υπόθεση (γ), υπάρχει $u \in Y$

$$\left. \begin{array}{l} f(z_n) \xrightarrow{\sigma} u \\ f(z_{2k-1}) \xrightarrow{\sigma} u \end{array} \right\} \text{ και } f(z_{2k}) \xrightarrow{\sigma} u$$

" " " "

$$\left. \begin{array}{l} f(x_k) \\ \text{Άρα } f(x_k) \rightarrow u = f(x_0). \end{array} \right\} \quad f(x_0) \Rightarrow u = f(x_0).$$

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ :

$$(I) . (x, d) \xrightarrow{f} (y, \sigma) \xrightarrow{g} (z, \tau) .$$

Αν η f είναι συνεχής στο $x_0 \in X$, και η g είναι συνεχής στο $f(x_0) \in Y$, τότε η $g \circ f$ είναι συνεχής στο x_0 .

Ειδικότερα, αν οι f, g είναι συνεχείς τότε η $g \circ f$ είναι συνεχής.

Απόδειξη: Έστω $x_n \rightarrow x_0 \xRightarrow{f \text{ συνεχής}} f(x_n) \rightarrow f(x_0) \xRightarrow{(ΕΥ.)}$

$\xRightarrow{g \text{ συνεχής}} g(f(x_n)) \rightarrow g(f(x_0))$ δηλ. $(g \circ f)(x_n) \rightarrow (g \circ f)(x_0)$.

$\xRightarrow{(\text{Λήψη της μεταφοράς})} g \circ f \text{ συνεχής στο } x_0$.

(II) . Αν $f, g : (X, d) \rightarrow \mathbb{R}$ τότε μπορούμε να ορίσουμε ως $f+g : X \rightarrow \mathbb{R}$, $f \cdot g : X \rightarrow \mathbb{R}$, $\lambda f : X \rightarrow \mathbb{R}$ ($\lambda \in \mathbb{R}$)

$$\left(\begin{aligned} (f+g)(x) &= f(x) + g(x) \\ (f \cdot g)(x) &= f(x) \cdot g(x) \\ (\lambda f)(x) &= \lambda \cdot f(x) \end{aligned} \right) .$$

Επιτρέπεται για $f(x), g(x) \in \mathbb{R}$

Αν οι f και g είναι συνεχείς στο $x_0 \in X$, τότε οι $f+g, f \cdot g, \lambda f$ είναι συνεχείς στο x_0 (όπως στο (I)).

Ειδικότερα, ο $C(X) = \{ f : X \rightarrow \mathbb{R} \mid f \text{ συνεχής} \}$ χώρος των συνεχών συναρτήσεων $f : (X, d) \rightarrow \mathbb{R}$ είναι διανυσματικός χώρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΣΟΠΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ.

(α) . Υπέρσφαιρες (ανοιχτές-κλειστές) και σφαίρες.

Έστω (X, d) μετρικός χώρος, έστω $x_0 \in X$ και $\varepsilon > 0$.

* Ανοιχτή μπάλα με κέντρο x_0 και ακτίνα ε :

$$B(x_0, \varepsilon) = \{ x \in X : d(x, x_0) < \varepsilon \}$$

* Κλειστή σφαίρα με κέντρο x_0 και ακτίνα ε

$$\hat{B}(x_0, \varepsilon) = \{ x \in X : d(x, x_0) \leq \varepsilon \}$$

* Σφαίρα : $S(x_0, \varepsilon) = \{ x \in X : d(x, x_0) = \varepsilon \}$

Παραδείγματα:

$$(i) \text{ Στο } \mathbb{R} : B(x_0, \varepsilon) = \{x \in \mathbb{R} : |x - x_0| < \varepsilon\} = \{x \in \mathbb{R} : x_0 - \varepsilon < x < x_0 + \varepsilon\} \\ \hat{B}(x_0, \varepsilon) = [x_0 - \varepsilon, x_0 + \varepsilon] \\ S(x_0, \varepsilon) = \{x_0 - \varepsilon, x_0 + \varepsilon\}$$

$$(ii) \text{ Στο } \mathbb{R}^2, \text{ Αν πάρω την } \|\cdot\|_2, \\ \text{τότε η } B((0,0), 1) = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : \|(x,y) - (0,0)\|_2 < 1\} \\ = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^2 < 1\}$$

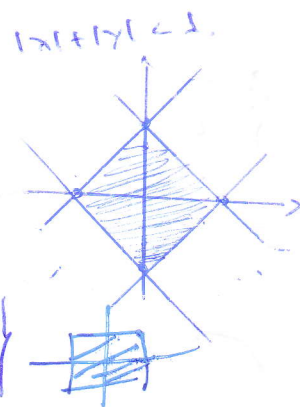

Αν πάρω την $\|(x,y)\|_1 = |x| + |y|$, τότε

$$B_1((0,0), 1) = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : |x| + |y| < 1\}$$

• Αν πάρω την $\|(x,y)\|_\infty = \max\{|x|, |y|\}$

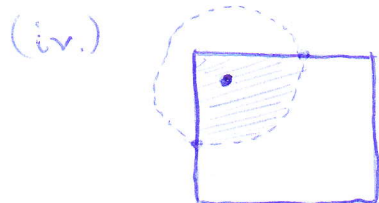
$$\text{τότε } B_\infty((0,0), 1) = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : |x| < 1 \text{ και } |y| < 1\}$$

(iii) Θεωρούμε τον μετρικό χώρο $([0,2], | \cdot |)$.

$$B\left(\frac{1}{2}, 1\right) = \left\{x \in [0,2] : \left|x - \frac{1}{2}\right| < 1\right\} = \left[0, \frac{3}{2}\right).$$

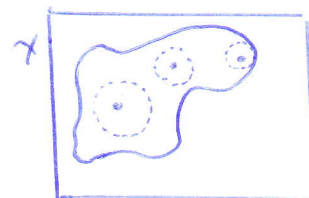
$0 \leq x \leq 2 \qquad -\frac{1}{2} < x < \frac{3}{2}$

ΟΡΙΣΜΟΣ: (Εσωτερικό σημείο). Έστω ~~χωρ~~ $A \subseteq (X, d)$.

Ένα σημείο $x \in A$ λέγεται εσωτερικό σημείο του A , αν υπάρχει $\varepsilon_x > 0 : B(x, \varepsilon_x) \subseteq A$.

ΟΡΙΣΜΟΣ: (Ανοιχτό σύνολο). Ένα $A \subseteq (X, d)$ λέγεται ανοιχτό αν κάθε $x \in A$ είναι εσωτερικό σημείο του A . Δηλ. αν για κάθε $x \in A$ υπάρχει $\varepsilon_x > 0$ ώστε $B(x, \varepsilon_x) \subseteq A$.

ΠΡΟΤΑΣΗ (Βασικές ιδιότητες της οικογένειας των ανοικτών υποσυνόλων)
 Έστω (X, d) μετρικός χώρος. ένος μετρικού χώρου

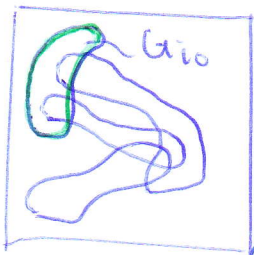
(α). Το $\emptyset$ και το X είναι ανοικτά σύνολα.

(β) Αν $G_1, \dots, G_n$ ανοικτά υποσύνολα του (X, d) τότε
 το $G_1 \cap \dots \cap G_n$ είναι ανοικτό σύνολο.

(γ). Αν $(G_i)_{i \in I}$ είναι οικογένεια ανοικτών συνόλων, τότε το
 $\bigcup_{i \in I} G_i$ είναι ανοικτό σύνολο.

Σημείωση: Το (β) δεν ισχύει αναγκαστικά, αν έχουμε άπειρα
 το πλήθος ανοικτά σύνολα.

Απόδειξη: (γ). Έστω $x \in \bigcup_{i \in I} G_i$. Υπάρχει $i_0 \in I : x \in G_{i_0}$.

Από το G_{i_0} είναι ανοικτό, υπάρχει $\varepsilon > 0$:

$$B(x, \varepsilon) \subseteq G_{i_0} \subseteq \bigcup_{i \in I} G_i.$$

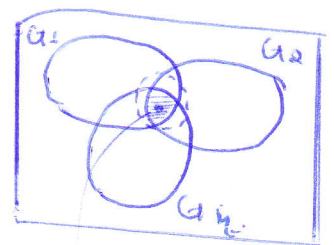
Έστω $x \in G_1 \cap G_2 \cap \dots \cap G_n$.

$$\text{Τότε: } x \in G_1 \xRightarrow{G_1 \text{ αν.}} \exists \varepsilon_1 > 0 : B(x, \varepsilon_1) \subseteq G_1.$$

$$x \in G_2 \Rightarrow \exists \varepsilon_2 > 0 : B(x, \varepsilon_2) \subseteq G_2.$$

$\vdots$

$$x \in G_n \Rightarrow \exists \varepsilon_n > 0 : B(x, \varepsilon_n) \subseteq G_n.$$

$G_1 \cap G_2 \cap \dots \cap G_n$

Ορίζουμε $\varepsilon = \min \{ \varepsilon_1, \varepsilon_2, \dots, \varepsilon_n \} > 0$.

Τότε για κάθε $i = 1, \dots, n$, $B(x, \varepsilon) \subseteq B(x, \varepsilon_i) \subseteq G_i$

$\uparrow$
 $\varepsilon \leq \varepsilon_i$

$$\Rightarrow B(x, \varepsilon) \subseteq G_1 \cap G_2 \cap \dots \cap G_n.$$

Παράδειγμα: Στο $\mathbb{R}$ παίρνω $G_n = \left(-\frac{1}{n}, \frac{1}{n} \right)$, $n = 1, 2, 3, \dots$

• Κάθε G_n είναι ανοικτό.

• $\bigcap_{n=1}^{\infty} G_n = \left\{ x \in \mathbb{R} : \forall n \quad -\frac{1}{n} < x < \frac{1}{n} \right\} = \{0\}$, το οποίο δεν είναι
 ανοικτό.

$x = \text{ανοιχτό}$: Έστω X . Έχουμε $B(x, r) \subseteq X$. άρα ο χώρος
άρα το X είναι εσωτερικό σημείο του X .

$\emptyset = \text{ανοιχτό}$: Αν δεν ήταν, θα υπήρχε $x \in \emptyset$ το οποίο δεν θα ήταν
εσωτερικό σημείο του $\emptyset$. Τέτοιο x δεν υπάρχει, αφού
το $\emptyset$ δεν έχει στοιχεία (εξοικονομία)